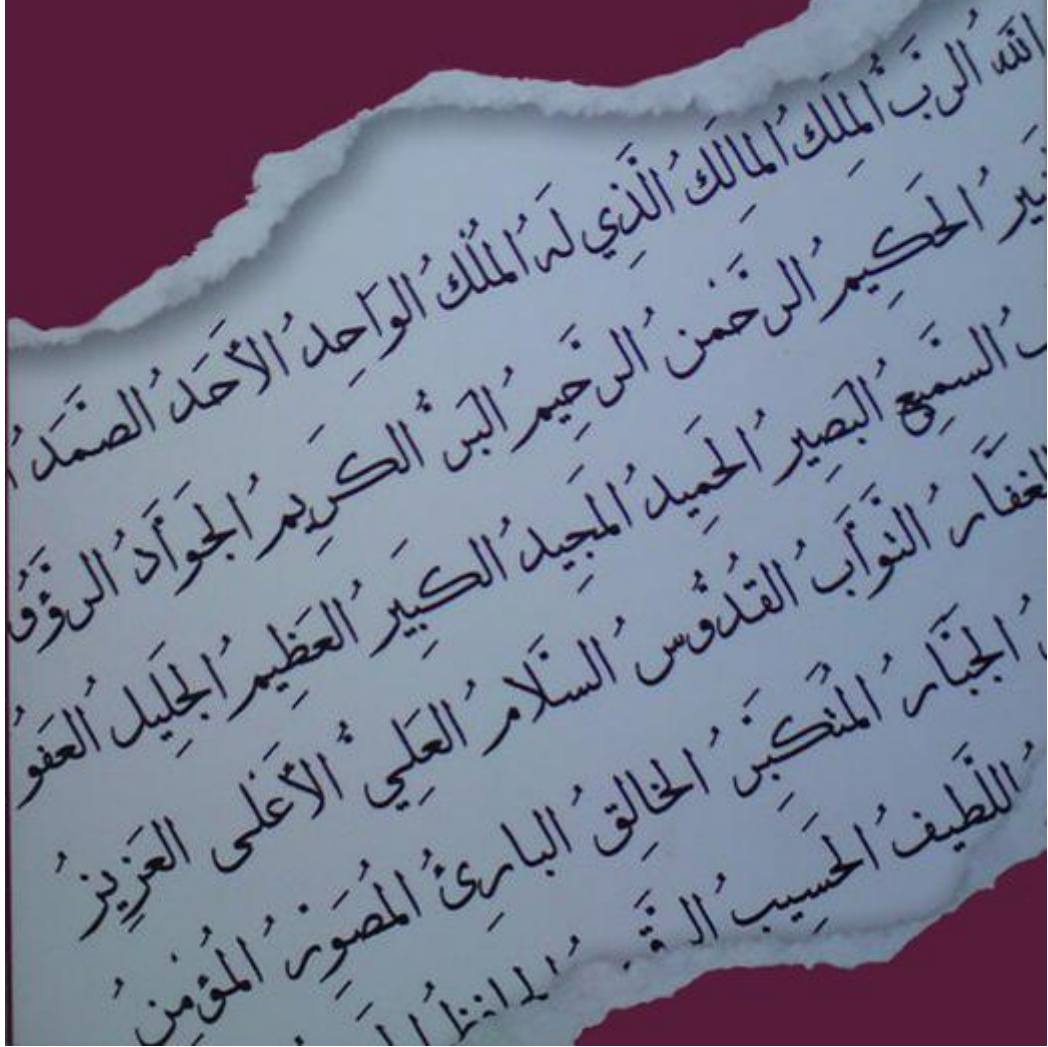

Muayyen Tekfir

Hücetin İkamesiyle
Anlaşılması Arasındaki Fark

Şeyh İshak Alu's Şeyh

MUAYYEN TEKFİR; HÜCCETİN İKAMESİ İLE ANLAŞILMASI ARASINDAKİ FARK

İshak ibn Abdurrahman bin Hasan Ali Şeyh

Mütercim : Ebu Ubeyde

Mütercimin Mukaddimesi

Bütün varlıkları Rububiyet ve Vahdaniyetine delil yapan Allah'a hamd olsun. O; akılları ve gözleri, kendisini şekillendirmeye yol bulmaktan alıkoyan, eğri büğrülüğünü arzulamadan vahdaniyetine şahidlik eden kimseye; kurtuluşa ermeyi gerekli kılan, kendisine sığınıp takva sahibi olan kimseye; her zorluktan çıkış yolu koyan, kendisine tevekkül eden kimse için; şiddetli zorluklardan ve sıkıntılı yaşantıdan sonra kolaylık sağlayandır. O; dostlarının kalblerini; sabır, tevekkül Allah'a dönme, O'na havale etme, sevgi, korku ve ümit gibi ubudiyet mertebelerinde dolaştırandır...

Kullarının üzerine nimetlerini bol bol yayan, kendisi için rahmeti yazan ve yazdığı kitaba: "Şüphesizki rahmetim gazabıma galip gelir" cümlesini koyan Allah'ü zülcelal bütün noksanlıklardan münezzehtir. O; tek ve çift nimetlerini kullarına bol bol vermiş, karayı, denizi, güneşi, ayı, geceyi, gündüzü, pınarları, nehirleri, aydınlık ve karanlığı onlara müsahhar kılmış, cennetle kendisiyle komşu olmaya onları davet etmek için onlara peygamberler gönderip kitaplar indirmiştir;

"Allah kimi hidayete erdirmeyi dilerse, göğsünü İslam'a açar. Kimi de saptırmayı dilerse onunda göğsünü-gökyüzüne tırmanıyormuş gibi- daraltır, sıkıştırır." (el-En'am, 125)

"Kuluna kitabı indiren ve onda hiçbir eğrilik komayan"

Allah bütün noksanlıklardan münezzehtir. Bu kitaba; helallerini helal kabul edip yaparak, haramlarını haram kabul edip kaçınarak, muhkemiyle amel edip müteşabihine iman ederek uyan tabi olan kimseyi saadet mertebelerinde derece derece yükselten, kitaptan yüz çevirip onunla yükselmeyen, onu arkasına atıp hidayeti / doğru yolu dışında arayan kimseleri de kahreden ve onları cehennem tabakalarına koyan odur. Çünkü bu kitab, hikmetli zikir, dosdoğru yol, büyük haber, Allah'la kulları arasında uzanmış Allah'ın sağlam ipi ve kendisine tutunanın kurtuluşa ereceği Allah'ın ahdidir.

Ben şahadet ederim ki Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. O tektir. Ortağı, adaşı, dengi, zevcesi, çocuğu, benzeri yoktur. Hiç kimse O'nu hakkıyla övemez. Ancak O; yaratıklarının övgülerinin çok üstünde olup kendisini övdüğü gibidir. Kalbi, Allah'a isimlerine ve sıfatlarına iman etmekle ferahlanan ve Allah'ın sıfatlarını iptal ederek inkar edenlerin şüphelerine hiçbir yol bırakmayan kimsenin şahitliğiyle şahitlik ederim.

Ben şahadet ederimki Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) O'nun kulu ve rasûlü, yaratıkları arasından seçtiği, vahyi hususunda emin olduğu ve kendisiyle kulları arasında elçisidir. Onu; alemlere rahmet, amel edenlere örnek yolunda gidenlere dosdoğru bir yol ve bütün kullarına karşı delil / hüccet olarak gönderdi.

Allah onu, peygamberlerin gönderilmediği belli bir süreden sonra gönderip onunla en doğru ve en açık yola hidayet buyurdu.

Hüccetin İkamesi ile Anlaşılması Arasındaki Fark

Kullarına; ona itaat etmeyi, onu sevmeyi, onu desteklemeyi, ona saygı göstermeyi ve onun haklarını yerine getirmeyi farz kıldı.

Onun yolundan başka hiç kimse için cennete gidecek hiçbir yolu açık bırakmadı.

Onun göğsünü açtı, zikrini / şanını yükseltti, ağırlıklarını indirdi ve onun emrine muhalefet edenlere zilleti ve alçalmayı yükledi.

Allah onunla dalaletten çıkarıp hidayete erdirdi, cehaletten çıkarıp öğretti, azlıktan sonra çoğalttı, zilletten sonra izzetli kıldı ve fakirlikten sonra zengin yaptı.

Onunla Allah, körlükten sonra gördürdü, sapıklıktan çıkarıp irşad etti ve onun risaletiyle, kör olan gözleri, sağır olan kulakları ve kapalı olan kalpleri açtı.

Oda Allah'tan getirdiği mesajı tebliğ ederek emaneti eda etti.

Ümmete nasihat ederek Allah yolunda hakkıyla cihat etti ve ölüm kendisini ziyaret edene dek Allah'a ibadet etti.

Ümmetini sevketmediği hiçbir hayır yolunun ve sakındırıp ona götüren yolları yasaklamadığı hiçbir şer yolunu açıklamaz bıraktı.

İman ve Kur'anla kalpleri fethedip eliyle, diliyle ve kalbiyle Allah'ın düşmanlarına karşı cihad etti.

Basiretle Allah'a davet edip adalet, ihsan, büyük bir ahlakla ümmet arasında en güzel gidişatı / yolu takip etti.

Öyleki yeryüzü kapkaranlık iken onun risaletiyle aydınlandı ve kalpler ayrılık içinde iken onun risaletiyle birleşti.

Onun daveti güneşin dolaşması gibi kıtaları dolaştı ve onun dosdoğru dini gece ve gündüzün ulaştığı yerlere ulaştı.

Onun hak olan davetine itaat ederek ve kabullenerek kalpler icabet etti ve korkuyla küfürle dolu iken iman ve güvenle dolup taşıverdi.

Allah, ümmetinden dolayı ona en güzel mükafatı ihsan etsin. Yer ve sema kıtalarını dolduran bir rahmetle ona merhamet etsin. Ona çok çok selam etsin. Amin!

İbnul Kayyum'un bu güzel sözleri ile başladık ki söylenecek şeyleri söyledi ki Allah ona rahmet etsin ve onunla bizi cennetinde cem etsin.

Elinizdeki bu muazzam ve güzel eser Şeyh Muhammed ibn Abdulvehhab'ın torunlarından olan Şeyh İshak'ındır. Allah kendisine merhamet etsin kendisi dedesini yolunu izlemiş ve onun savunduğu davanın hakikatini savunmuştur. Bu risaleyi kaleme almasının sebebi bizim bu risaleyi tercüme etme sebebimiz ile birbirine çok yakındır. O dönemler de de bugün olduğu gibi insanlar şirk olarak kabul ettikleri amelleri işleyenleri tekfir noktasında bazı şüphelerden dolayı duraksamışlardır. Özellikle İbn Teymiyye ve Muhammed ibn Abdulvehhab gibi âlimlerin kitaplarında ki bazı sözleri bazı deccallerin de yerli yerinde kullanmamalarından kaynaklanan bazı şüphelerden dolayı insanlar müşriklere Müslüman diyerek çok fahiş e bariz hataların içine düşmüşler ve kâfirlere velayetin aslını vererek kendi imanlarını zayi etmişlerdir. Şeyh Abdullatif'in döneminde bu işi üslenen kişi İraki'dir. Bu şeytanın kendisine vahyettiği belam İbn Teymiyye'nin sözlerini yerli yerinde kullanmayarak onun aslında cahilleri tekfir etmediğini ve bugÜN Şeyh'e

tabi olarak bu fiilleri işleyenleri tekfir edenlerin hataları olduklarını beyan etmiş ve insanların kafalarına şüpheler sokmuşlardır. Daha sonra Şeyh Abdullatif'te onun bu şüphelerini def etmek ve İbn Teymiyye'nin görüşlerini ortaya çıkarmak için bu belama reddiye yazmıştır ve burada İbn Teymiyye'nin şirki cehalet ile işleyene Müslüman demediğini çok güzel bir şekilde ispatlamıştır. Daha sonra da Şeyh Muhammed'in başka torunu da ileri ki yıllarda tekrardan aynı fitnelerin patlamasından dolayı elinizde gördüğünüz bu risaleyi telif etmiş ve meseleye dair şüpheleri ikinci kez izale etmiştir. Allah her ikisine de rahmet etsin. Ancak onlardan sonra da bu fitne bitmedi ve günümüze çok daha güçlü olarak sıçradı. Bizlerde bu güzide âlimlerimizin bu yazılarını tercüme ederek onların bırakmış olduğu mirasa sahip çıkabileceğimizi ve bu meseledeki şüpheyi izale edebileceğimizi düşündük. Allaha hamd olsun ki bize bunu tamamlamayı nasip etti. Şükür onadır. Başarı ondandır.

Bu risale ihtiyacının acele olmasından ötürü gücümüz yettiği kadarı ile tercüme edilmiştir. Çabuk olması hasebi ile mana düşüklükleri veya eksiklikleri yakalayan Arapça bilen Müslümanlardan ricamız bize bunları ulaştırıp bize bu hataların düzeltilmesinde yardımcı olmalarıdır. Allah'ın kitabından başka her kitap da hata vardır. Kardeşlerimize nasihatımız burada yazılan ve hakka isabet eden noktalardan faydalanmalarıdır. Allah bizi ve sizi faydalandırsın...

RAHMAN VE RAHİM OLAN ALLAH'IN ADI İLE

Hamd âlemlerin rabbi Allah'a mahsustur. Düşmanlık ancak zalimleredir. Güzel akıbet takva sahiplerinindir. Ben şehadet ederim ki allah'tan başka ilah yoktur. O sameddir. Öyle ki zorluklarda ve şiddetli anlarda sadece ona sığınılır. Kim ondan başkasına ibadet ederse o kuranın nassı ile müşrik ve kafirdir. Ve şehadet ederim ki muhammed Allah'ın resulü, kulu ve halilidir. Selam onun ashabının ve ailesinin üzerine olsun. Öyle ki o âlemlere hücceti ikame etmiştir. Ondan sonra ne nebi nede resul yoktur. Bundan sonra:

Bize ulaştı ve duyduk ki; kendisini muhammed bin abdulvehhab'a kendisini nispet eden, ilim ve din iddiasında bulunan bazı fırkalar şirk işleyen ve putlara ibadet eden insanlara küfür adının kullanılmayacağını ve şirkin aynileştirilmeyeceğini söylüyorlarmış. () bazı kardeşlerden duydum ki; bazı kardeşler peygambere dua eden ve ona istigase de bulunan kişiye küfür ve şirki kullandıklarında ona birisi ona küfür ismini kullanma taki ona yaptığı işi öğretene kadar. Bu kişi ve benzeri kişiler seferlerinde ve diyarlarında müşriklerle karışmama noktasında seferber ve gayretli değillerdir. Bilakis onlar insanların en kafileri olan müşriklerin alimlerinden ilim talep ederler. (bu kişi Mekkenin Cehmiyye görüşüne sahip âlimlerinden). Onların bazı şüpheleri onları bu davalarında kitlemiştir. Risale sırasında bazıları gelecektir inşallah. Bunlarla bazı ayaktakımını, onlara tabi olanları, yanında marife olmayan, yada onların hallerini bilmeyenleri ve onlarla arasında fark olmayanı saptırdılar. Onlar cisimleri ile kardeşlerimizden ayrılmışlar onlarla kaypak kalpleri şeyhleri ile kaydirmışlardır. Onların ortaya koydukları şüpheler kalpleri ürpertmiş ve müşriklerle ve fık ehli ile yaptıkları karışma bu şüphelerini etkili kılmıştır. Ulaştıkları şey de müşriğin sadece umumen tekfir edilmesi olmuştur. Bunu da kendi aralarında emniyetli olmak saymışlar. Sonra bu bidatlarını ve şüphelerini kardeşlerimizden havas olan cahil olanların yanına taşıdılar. Bu kardeşler de usul kitaplarını terk etmeleri ve itina göstermemeleri sebebi ile etkilendiler. Kalpteki hastalıktan korkmadan Şeyh Muhammed ibn Abdulvehhab'ın risalelerinden

Hüccetin İkamesi ile Anlaşılması Arasındaki Fark

ve çocuklarının risalelerinden yüz çevirdiler.¹ Öyle ki bu risaleler bu şüphelerin açığa kavuşmasında yeterlidir. En düşük anlayışının bile anlayacağı şekildedir bunlar tıpkı geleceği gibi. Eğer insanların bugünkü haline bakacak olursan ve aynı şekilde zikredilen şeyhlerin akidelerine iyice bakacak olursan, göreceksin ciddiyetini. Lahavle vela kuvvete illa billah. Bunlardan bazı şerhler bu meseleden bahsettiğinde der ki; biz bu kubbelere ve içindekilere ibadet edenlere bu yaptığın şirk tir ancak bu kişi müşriktir demeyiz derler. Bak gör ve rabbine hamd et ve ondan afiyet dile. Bu cevap şeyh abdullatif'in reddiye verdiği bazı ıraklıların cevabıdır. Öyle ki şeyh söylediklerinin delilini istediğinde o dedi ki; biz türü tekfir ederiz ve şahsı muayyen tekfir etmeyiz² ancak ona öğrettikten sonra ederiz ve bu görüşümüzü de şeyhin bazı görüşlerine dayanarak söylüyoruz. Çünkü o Abdulkadir ve Kevvazın kubbesine ibadet edenleri cehaletlerinden ve onlara beyan eden olmamasından dolayı tekfir etmemiştir. Bu acayip şeye bak ve Allah'tan afiyet dile. () Meşhur birçok hikâye de benzerlerinin olduğu gibi; günün birinde dinin aslını ve onda olanları açıkladığı sırada onun meclisinde oturan bir adam sormuyor taaccub etmiyordu. Bazı şeyhlerin olduğu bazı kelimeler gelene kadar hiç araştırmıyordu. Adam dedi ki bu ne? Nasıl böyle?. Şeyh dedi ki Allah seni öldürsün bir gündür konuştuklarımız gitti. Sen anlamadın ve sormadın. Ne zamanki bu durum oldu ona öğretti ona üzerine pislik düşmüş sivrisinek gibi olduğunu öğretti. Yada buna benzer birşey söyledi. Biz Allah'a hamd olsun övgü onadır ve ondan isabet ve yardım dileriz. Ve şeyhimizin söylediğinin dışında ve torunun irakliya yazdığı dayfalı reddiyede söylediğinden başka bir şey söylemeyiz. İşte bu şekilde onlardan önceki din imamlarının söylediği gibi; islam dininde zaruri olarak bilinmesi gereken bir şey var ki usulud din olan meselelerde dönülecek merci kitap, sünnet, icma ve muteber ümmettir. O da sahabenin yolunda olanlardır. Yoksa dönülecek merci âlimin zatı veya şahsı değildir. Kim o âlimin yanındaki aslı tam bir ikrar ile ikrar ederse, şüphesini def edemez. Bazı imamların musanniflerinde ve teliflerinde gördüğü bazı hataları göremez ve şerhleri alır. Öyleyse nebiden başka masum yoktur. Ve meselemizde şudur ki; Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan birleyerek ona ibadet etmek, onun dışında ibadet edilenlerden beraat etmektir. Şüphesiz kim Allah ile beraber başkasına ibadet ederse kişiyi dinden ve islam milletinden çıkartan büyük şirk ile ona ortak koşmuştur. Bu asılların aslıdır. Bununla beraber Allah resulü bununla göndermiş kitapları bunun için indirmiş ve insanları hücceti resul ve kuran ile ikame etmiştir. İşte bu şekilde din imamlarının yanında Allah'a ortak koşanın tekfiri konusunda; kim Allah'a ortak koşarsa tevbeye çağrılır tevbe etmez ise öldürülür sözünü bulacaksın. Asıl meselelerde tarif yani kişinin yaptığı fiili beyan açıklama şartını göremezsin. Şüphesiz tarif hafi (gizli) meselerdedir. Bu meseleler ki onların delilleri müslümanlardan bazılarına kapalı gelebilir. Bazı bidat ehlinin bazı meselelerdeki tartışmaları gibi. Tıpkı kaderiye ve mürchie gibi. Yâda diğer hafi meselelerdeki gibi sarf ve atıf³ gibi. Öyleyse kabirlerin kulları nasıl da kendilerinin müslüman olmadıklarını ve islam ismi adı altına girmediklerini bilsinler. Şirk amelle birlikte islam mı kalır? Allah c.c. dedi ki; "Onlar, deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete de giremezler!"⁶ Biz

¹ Bu kısım insanların 'şeyhin risalelerini okumayın yanlış anlar aşırı gidersiniz' diyerek insanları bu risalelerden uzak tuttuklarını görürsün...(mütercim)

² Şeyh Muhammed ibn Abdulvehhab rahimehullah Allah'tan başkasına ibadet edenin aynı olarak küfrüne hükmedilmesinden imtina edene yazdığı reddiye de şöyle dedi: " Sahabe zamanından bu mansurun - behuni - zamanına kadar bu bunlar küfürlerinin çeşidi bakımından tekfir edilir ama şahıslar edilmez diyen var mıydı???" (Durerus seniyye 10/69)

Şeyh Abdullah Ebu Batin rahimehullah dedi ki; "Biz muayyen tekfirde ayetlerin ve hadislerin zahirine bakarak ve cumhur ulemanın kavline bakarak Allah'tan başkasına Allah'la beraber ibadet edenin şirkinde, deliller muayyen ile mutlakı birbirinden ayırmadığını söylüyoruz. Allah dedi ki; "Allah kendisine ortak koşulmasını affetmez" ve gene dedi ki; "Müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün" bu genel müşriklerden her biri içindir." (Durerus seniyye 10/ 401,402)

³ Bu ikisi karı ile kocanın arasını yapmak için iyi niyetle yapılan büyü'nün çeşitleridir.

suçluları işte böyle cezalandırırız.”⁴ “Kim Allah’a ortak koşarsa, sanki gökten düşmüş de kendisini kuşlar kapıyor veya rüzgâr onu uzak bir yere sürüklüyor gibidir”⁵ “Şüphesiz Allah kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz”⁶ “Her kim de inanılması gerekenleri inkâr ederse bütün işlediği boşa gider.”⁷ Buna benzer diğer ayetler. Böyle bir itikat sahibi şöyle kötü bir itikada sahip; bu ümmete hüccet resul ve kuran ile kaim olmamıştır. Bu kötü anlayıştan Allah’a sığınırız. Ki bu kötü anlayış onlara kitabı ve resulü unutturmuştur. Bilakis fetret ehli yani kendilerine kuran ve bir resulün daveti ulaşmamış olan ve cahiliye üzere ölenler işte onlar icma⁸ ile müslüman diye isimlendirilmezler. Onlar için istiğfarda bulunulmaz. Fakat ilim ehli onların ahirette de azaplandırılmasında ihtilaf ettiler. İşte bu zikrettiğimiz şüphe bu zamanda olduğu gibi ya da daha az bir şekilde şeyhin döneminde de vuku bulmuştur. Kimin böyle bir şüphesi olursa onu def etmesi gerekir araştırarak. Bu zikrettiğimiz kişiler aslen müşriklerin geneline tarifi ve cehaleti hüküm vererek ve kendilerine muhalefet edenleri, doğruya isabet edemediler. Çünkü onlar heva sahibi ve müşriklere karışmış kişilerdi. Rabbimiz hidayete erdirdikten sonra kalplerimizi eğriltme. Allah bu tahrifçilerin hepsinden büyüktür. Onlar anlamıyorlar. Biz bu mukaddimeyi bu meselede gelecek olan delilleri anlaşılır olabilmesi için zikrettik.

Şeyh Muhammed ibn Abdulvehhab fitneye düşmeden önce Ahsanın salihlerinden biri olan Ahmed ibn Abdülkerim’e yazdığı risalesinden bizim reddiye verdiğimiz kişiye bazı naslar aktaracağız:

“Muhammed ibn Abdulvehhab’tan Abdülkerim’e

Selam Allah’ın resullerinin üzerine olsun. Hamd âlemlerin rabbi Allah’a mahsustur. Bundan sonra; senin zikrettiğin ve izale edilmesini istediğin şüphenin yazılı olduğu bir kitabe bana ulaştı. Sonra senden Şeyhin sözü ile alakalı sorun varid oldu. Allah’tan ne üzere isen seni İslam’a hidayet etmesini dileriz. Onun sözü putlara ibadet etmenin şahit olduktan sonra Lat’a ve Uzza’ya ibadetten ve resule sövmekten daha büyük olduğuna delalet ediyor. Tıpkı Ebu Cehil’in sövmesi gibi. Dediler ki böyle yapanlar muayyen tekfir edilmez.⁹ Bilakis ibare İbn Feyruz, Salih ibn Abdullah ve benzerleri gibilerinin kişiyi dinden çıkartan zahir küfürler olduğunu açık ve net bir şekilde belirtmiştir. Bu Şeyh İbn Kayyum’un zikrettiğin sözünde ve Şeyh İbn Teymiyye’nin Yusuf’un ve benzerlerinin kabirlerinde şiddet anlarında ve rahatlık anlarında onlara dua eden, resulün dinine onu ikrar ettikten sonra söven ve putlara ibadeti din edinenlerin hakkında çok açık bir şekilde görülmektedir. Benim sözümde risk yoktur. Bilakis sen onlar aleyhine şahadette bulunuyorsun. Ben Allah’ın şu kavlinin senin hakkında gerçekleşmesinden korkuyorum; “Bu, önce inanıp sonra inkar etmiş olmalarındandır. Bu yüzden kalbleri mühürlenmiştir; artık

⁴ Araf 40

⁵ Hac 31

⁶ Nisa 116

⁷ Maide 5

⁸ Muhammed ibn Abdulvehhab’ın oğulları Hüseyin ve Abdullah’a soruldu. Şeyhin davetinin zuhurundan önce ölenler hakkında. Onlarda şöyle cevap verdiler; “Şirk ehlinde her kim bu davetin zuhurundan önce öldü ise, eğer yaptığı fiilin şirk olduğunu bilirse onu din edinmiş ise ve bunun üzerine öldü ise bu zahiri kâfir olduğudur ve küfür üzere ölmüştür. Bunun için dua edilmez, kurban kesilmez ve onun için sadaka verilmez. Ama işin hakikati Allah’a kalmıştır. Eğer hayatında ona hüccet ikame edilmiş ise inad etti ise zahiri ve batını yani içi ve dışı kâfirdir. Eğer hayatında hüccet ulaşmadı ise işi Allah’a kalmıştır.” (Durerus seniyye 10/142)

⁹ Şeyh Ebu Batın’a tekfir edilecek şeylerden birini yapanın muayyen tekfir edilmesinin caiz olup olmadığı sorulduğunda dedi ki; “Senin sorduğun şey insan eğer yaptığında kendini küfre götürecek işlerden birini yaparsa muayyen tekfir edilir midir. Kitap sünnet ve âlimlerin icmasının delalet ettiği şey şudur; şüphesiz bu insan Allah’tan başkasına ibadet gibi ve benzeri şirk çeşitlerinden birini yaptığı zaman böyle birinin küfründe şüphe edilmez. Senin bunun sonuncunda tahakkuk eden bir şey yapmada bir beis yoktur. Mesela falan bu fiil ile kafir oldu demende bir sakınca yoktur.(Durerus seniyye 10/416-417)

Hüccetin İkamesi ile Anlaşılması Arasındaki Fark

anlamazlar.”¹⁰ Senin kapıldığın bu şüphe önünde baya hasarlar açmış, eğer müşriklerin beldesinden ayrılırsam malım gider korkusu ile kötü arkadaşlar edinerek Allah’ın rızkında şüphe ediyorsun. Onlar da adetleri üzere seni saptırdılar. Ve sen ilk defa şirk beldesinde onlara karşı dostluk ve arkalarında namaz kılmak noktasında şüpheyi düştüğün alçak bir dereceye düştün. Allah’a sığınınız.”

Bu alimlerin tekfiri hakkındaki sözlerini iyi düşün. Aynı şekilde Yusuf’un kabrinde puta ibadet edenlerin hakkındaki görüşüne. İbn kayyum’un ve risale sahibinin arkadaşı hakkındaki munafığın suresindeki ayetin hükmü hakkındaki sözlerinde açıkça bellidir. Bu hüküm geneldir. İşte bu şekilde bugünkü din ve ilim iddiasındaki necid bölgesindeki bazılarının ilim talebi için müşriklerin beldelerine gittiklerini ve döndüklerinde Müslümanların onlara Allah’tan korkun ve ona tevbe edin dediklerinde onlarla alay ederek ilim talebinden Allah’a tevbe ediyoruz dediklerini ve kötü akidelerinin üzerine bina olmuş fiil ve sözlerin onlardan nasıl sadır olduğunu iyice düşün. Ne şaşılacak iştir. Şüphesiz ki o Allah ve Resulüne isyan ederek müşriklerin arasına karıştı ve sonucunda cezalandırıldı. Asıl şaşılacak olan ise din ve tevhid ehlinin olanların bu tür müşrikler ve muvahhidlerin arasını kurmaya çalışan insanlarla mutlu olmasıdır. Kesin olarak Allah kitabında ve resulünün dilinde bu iki grubun arasını ayırmıştır. Sonra şeyh Nebi sav’dan sonra birçoklarının İslam’dan irtidat ettiklerini ve Ebu Bekir zamanında Zekatı men edenlerin, Ali’nin ashabından bazılarının küfrü ve Ubeyd el Kaddah’ın kufede inşa ettiği mescid ehlinin hepsinin muayyen olarak tekfir edildiklerini zikretti. Sonra dedi ki; ‘ Sana kapalı olan ve senin şüpheyi düştüğün en katı şüphe İbn Teymiyye’nin sözüdür. Eğer biz bunu anladığın gibi söylersek meşhurlardan çoğunu tekfir etmemiz gerekir. Halbuki bunu açıklamıştı. Muayyen tekfir ancak hüccet kaim oldu ise yapılır. Bilinen bir şeydir ki, hüccetin ikamesi manasının anlaşılması demek değildir.¹¹ Allah ve Resulünün kelamını EbuBekir Sıddık’ın anladığı gibi anlaması değildir. Bilakis eğer Allah ve Resulünün sözü ulaştı ise ve ortada geçerli bir özür yok ise¹² bu adam kâfir olur şirk işlediğinden dolayı. Tıpkı bütün kafirlerin kuran ile hepsine hüccetin kaim olması durumu gibidir. “Rabbinin ayetleri kendisine hatırlatılmışken onlardan yüz çeviren ve önceden yaptıklarını unutan kimseden daha zalim var mıdır? Kuran’ı anlarlar diye kalblerine örtüler, kulaklarına da ağırlık koyduk. Sen onları doğru yola çağırırsan da asla doğru yola gelmezler.”¹³ “Allah katında, yeryüzündeki canlıların en kötüsü gerçeği akletmeyen sağırlar ve dilsizlerdir.”¹⁴ Öyleyse Şeyhin sözleri şirk ve riddet hakkında değil, cüzi bazı meselelerdedir. Sonra bunu açıklayarak eğer münafıkları küfürlerini izhar etse idiler mürtetler olurlardı dedi. Öyleyse burada kimseyi muayyen tekfir etmediğine dair payınız nerede? Aynı şekilde Kelamcılar, imamlarının küfürleri ve riddetlerinin çeşitleri ve sorunları hakkındaki sözünde şöyle dedi;¹⁵

“ İşte bunlar hafi(gizli) sözlerde böyledir. Bu hatayı yapanlara hatalı ve sapmış denir. Bu meselelerde terk edenin tekfir edileceği hüccet ikame edilir. Fakat onlardan bazı taifeler müşriklerin, Yahudilerin ve Hristyanların dahi şüphesiz Muhammed (sav) bununla gönderilmiştir ve buna muhalefet eden tekfir edilir diye bildikleri zahir(açık) meselelere dahi düşmüşlerdir. Tıpkı Allah’a tevhid üzere ibadet edip, onun hiçbir ortağı olmadığını emretmesi, onun dışındaki ister meleklerden, ister nebilerden, isterse de diğerlerinden birine ibadeti terk etmesi gibi

¹⁰ Munafıkun 3

¹¹ Yani önce bir şeyin hak olduğunu öğrenip ondan sonra herhangi bir sebep ile ondan yüz çevirmesi şart değildir.

¹² Tıpkı delilik, hüccetin ulaşmaması, kudreti olmaması araştırmaya, ya da hitabın delillerini anlayamayan biri olması, ya da hazırda olan bir tercümanın olmayışı hallerinin özür olması gibi. Buradan kasıt İbn Kayyum’un zikrettiği ‘ilim imkânı bulunmayan mukallid’ sözünde kast ettiği gruplardır. Yerinde bunun hatırlatması gelecektir inşallah.

¹³ Kehf 57

¹⁴ Enfal 22

¹⁵ Mecmuatul Fetava 4/54- 18/54

meselelerdir. Bu İslam'ın en açık şiarlarındandır. Sonra onlardan çoğunun başındakilerinin bu şirklere düştüklerini görürsün. Bununla çoğu mürtedler olarak İslam'dan döndüler.... Onlardan bazıları da bazı tasniflerde bulundular. Tıpkı Fahreddin Er-Razi gibilerin yaptığı gibi. O yıldızlara ibadet hakkında kitap yazdı. Bu Müslümanların ittifakı ile İslam'dan riddet etmektir.”

İşte bu harflerle onun lafızlarıdır. Onun nasıl da gizli meseleler ile bizim konuşmuş olduğumuz zahir meselelerdeki muayyen tekfiri birbirinden ayırt ettiğine iyice bir bak. Onların reisleri olan falan ile falanı nasıl muayyen olarak tekfir ettiğine bir bak. Aynı şekilde şafilere büyüklerinden olan Fahreddin Er-Razi gibi birinin riddeti hakkında naklettiği icmayı düşün. Hiç bu sözden korku ve rahatlık anlarında Abdulkadire dua edenin muayyen tekfir edilmeyeceğine bir nasip varmıdır? ()

Şeyhulislam dedi ki; “Âlemdeki şirk bu cinsin görüşleri ile türedi. Onlar ki yaptıkları şirki emrediyorlar. Onlardan bazıları da emretmeseler dahi bundan nehyetmiyorlar. Bilakis hem bunlar hem onlar bu şirki ikrar ediyorlar. Bazen müşrikler bazen de muvahhitler ağır basarlar. Bu iş aralarında döner durur. Bunu çok iyi düşün. Bu gerçekten daha fayda vericidir. Bu şekilde İslam milletinde tevhide cevap veren şirkten de nehyetmeyen bazıları var. Bilakis bunlar kolayca şirke dalıyorlar. Tevhide davet edildiklerinde kolayca şirke dalıyorlar. Şüphesiz onların tevhide sadece dilededir, fiilde değil.”

()

“Ey inanmış kullarım! Benim yarattığım yeryüzü geniştir. O halde güven içinde olacağınız yere gidip yalnız Bana kulluk ediniz.”¹⁶

“Nice canlılar vardır ki, rızıklarını kendileri elde edemezler. Sizin de onların da rızığını Allah verir. O, iştir ve bilir.”¹⁷”

Şeyhin zikrettiğimiz risalesinden harfine kadar nakletmeye çalıştığımız ve bazı kısımlarında kısaltma yaptığımız risalesi burada sona erdi. Daha fazla bilgi için tarihe bakmak gerekir.¹⁸ Çünkü çok faydalı bir eserdir. Burada kast edilen şudur ki; şüphesiz hüccet Kuran ve resuldür. Her kime Resulü duyar ve Kuran kendisine ulaşır ise ona hüccet kaim olmuştur.¹⁹ Şeyhin ‘Bilinen bir şeydir ki, hüccetin ikamesi manasının anlaşılması demek değildir.’²⁰ Allah ve Resulünün kelamını EbuBekir Sıddık'ın anladığı gibi anlaması değildir. Bilakis eğer Allah ve Resulünün sözü ulaştı ise ve ortada geçerli bir özür yok ise²¹ bu adam kâfir olur şirk işlediğinden dolayı’ sözünün zahiri budur. “Rabbini ayetleri kendisine hatırlatılmışken onlardan yüz çeviren ve önceden yaptıklarını unutan kimseden daha zalim var mıdır? Kuran'ı anlarlar diye kalblerine örtüler, kulaklarına da ağırlık koyduk. Sen onları doğru yola çağırırsan da asla doğru yola gelmezler.”²² Onun bu sözünü iyice bir düşün ve fikrini hazırla. Allah'tan zikredilen bu üç yerde hidayet dile. Şüphesiz hüccet, anlamasa dahi Kuran'ı duyan ve ona ulaşan herkesin üzerine ikame olmuştur. İşte bu Kuran'ı işiten her mümini iman ettiği bir meseledir. Ancak şeytanlar kulları Rahman'ın yarattığı temiz

¹⁶ Ankebut 56

¹⁷ Ankebut 60

¹⁸ Hüseyin ibn Gannam'ın Necid tarihi adlı kitabına bakılabilir.

¹⁹ Şeyhul İslam İbn Teymiyye dedi ki; “Allah'ın hücceti resuller ve temekkün ile kullara ikame olmuştur. Bu hüccete çağrılanların Allah'ın hücceti olduğunu bilmeleri şart değildir. Bunun için kafirlerin Kuran'ı işitmekten imtina etmeleri ya da onu düşünmekten sakınmaları onlara hüccetin kaim olmasına engel değildir.”(Reddu ala Mantikin 99)

Şeyh Hamid ibn Nasır âli Mamer dedi ki; “Âlimler Resulün davetinin ulaştığı herkese hüccetin kaim olduğuna icma etmişlerdir.” (Durerus seniyye 11/72)

²⁰ Yani önce bir şeyin hak olduğunu öğrenip ondan sonra herhangi bir sebep ile ondan yüz çevirmesi şart değildir.

²¹ Tıpkı delilik, hüccetin ulaşmaması, kudreti olmaması araştırmaya, ya da hitabın delillerini anlayamayan biri olması, ya da hazırda olan bir tercümanın olmayışı hallerinin özür olması gibi. Buradan kasıt İbn Kayyum'un zikrettiği ‘ilim imkânı bulunmayan mukallid’ sözünde kast ettiği gruplardır. Yerinde bunun hatırlatması gelecektir inşallah.

²² Kehf 57

Hüccetin İkamesi ile Anlaşılması Arasındaki Fark

fıtrattan döndürdüler. Sonra Şeyhulislam'ın onlara nasıl küfür hükmü verdiğini iyi düşün. O hiç anlatılmadan tekfir edilmezler ya da müşrik diye isimlendirilmezler²³ dedi mi? Tıpkı her işaret edenin işaret ettiği gibi yaptıkları şirkin ta kendisidir. Şeyhin Şeyhulislam'dan yaptığı nakli iyice düşün. “İşte bunlar hafi(gizli) sözlerde böyledir. Bu hatayı yapanlara hatalı ve sapmış denir. Bu meselelerde terk edenin tekfir edileceği hüccet ikame edilir. Fakat onlardan bazı taifeler müşriklerin, Yahudilerin ve Hristyanların dahi şüphesiz Muhammed (sav) bununla gönderilmiştir ve buna muhalefet eden tekfir edilir diye bildikleri zahir(açık) meselelere dahi düşmüşlerdir. Tıpkı Allah'a tevhid üzere ibadet edip, onun hiçbir ortağı olmadığını emretmesi, onun dışındaki ister meleklerden, ister nebilerden, isterse de diğerlerinden birine ibadeti terk etmesi gibi meselelerdir. Bu İslam'ın en açık şiarlarındandır. Sonra onlardan çoğunun başındakilerinin bu şirkere düştüklerini görürsün. Bununla çoğu mürtedler olarak İslam'dan döndüler.” Onun gizli meseleler ile bizim konuşmuş olduğumuz zahir meselelerdeki muayyen tekfiri birbirinden ayırt ettiğine iyice bir bak. Onların reislerini muayyen olarak tekfir ettiğine bir bak. Bu şüpheyi red etmek için bu söz yeterlidir. Şeyhulislam bu zahir meseleleri Yahudi ve Hristyanların dahi İslam dininden olduğunu bildikleri meseleler olarak belirtti.

((((()))

“İki kardeşime; İsa ibn Kasım ve Ahmed ibn Suveylim. Allah'ın selamı rahmeti ve bereketi üzerinize olsun. Şeyhin zikretmiş olduğu kim şununla veya bununla cuhd ederse sözünden sizler bu tağutlar ve onların arkasından giden tabileri hakkında onlara hüccet ikame edildi mi yoksa edilmedi mi diye şüphe ediyorsunuz. Bu acayipliklerin en acayibi. Bunda siz nasıl şüphe edersiniz. Hâlbuki size defalarca açıkladım. Kendisine hüccet ikame edilmeyen kişi, İslam'a yeni girmiş, İslam'dan uzak bir belde yaşıyan, ya da hafi(gizli) meselelerde ilmi olmayan kişidir. Mesela sarf ve atf gibi hafi meselelerde olduğu gibidir. Bu gibi kişiler izah edilene kadar tekfir edilmezler. Ama dinin asıllarında ki Allah bu dinin asıllarını kitabında açıklamıştır. Şüphesiz Allah'ın hücceti kurandır. Kuran ulaşana hüccet ulaşmıştır. Sorunun aslı sizin hüccetin kaim olması ile anlaşılmasının arasını ayırt etmemenizdir. Çünkü kâfir ve munafıkların çoğu Allah'ın hüccetini anlamadılar. Halbuki onlara ikame edilmişti. “Yoksa çoklarının söz dinlediklerini veya aklettiklerini mi sanırsın? Onlar şüphesiz davarlar gibidir, belki daha da sapık yolludurlar.”²⁴ Hüccetin anlaşılması başka bir şey, ikamesi ise başka bir şeydir²⁵. Şeyhin sözünü iyi düşün. Allah'tan seni doğru anlayışla rızıklandırmasını ve taassubtan afiyette kılmasını dilerim. Şeyhin sözünü iyi düşün. Kendisine kuran ulaşana hüccet ulaşmıştır o hücceti anlamasa dahi.²⁶ Bunun bu karışıklığını sebebi kıldı. Gene o beyan etmeyi hafi meselelerden bahsederken söyledi. Kuran ve Resul'den sonra dinin aslında izah olmayacağını ondan nakletmiştik. İşte bu mesele Şeyh Muhammed'in birçok kitabında mevcuttur. Çünkü dönemindeki müşrikler onunla muayyen tekfir noktasında tartışıyorlardı. İşte Amru ibn Abese hadisinin başından sonuna şerhi ile muayyen tekfiri izah etti. Orada Şeyh İbn Teymiyye'den her kim Ali'ye dua ederse kafirdir. Onun küfründe şüphe ederse o da kafirdir şeklinde nakiller yaptı. Burada koyduğu delilleri iyi düşünürsen göreceksin ki müminin dışında akıl sahibi herkes bile bunun hak olduğunu anlayacaktır. Şeyh Süleyman ibn Abdullah

²³ Şeyh Muhammed dedi ki; Şeyh İshak ve Şeyh Abdullatif naklettiler; “ Bu tür müşriklere yani evliyalara ve Salihlere ibadet edenler ve benzerlerinin şirklerini işleyenlerin müşrikler olduğuna hükmediyoruz. Günahlar dışında şirk olan amellerde risalet hücceti kaim oldu ise biz onların küfürde olduklarına hükmederiz. Gunahtan tekfir etmeyiz.” (Durerus seniyye 1/515, 522)

²⁴ Furkan 44

²⁵ Abdullah Ebu Batın dedi ki; “ Allah'ın hücceti ikamesi kulların ona ulaşması ile kaim olmuştur. Yoksa hüccetin anlaşılması ile değil. Hüccetin ulaşması başka anlaşılması başka bir şeydir. Bu yüzden Allah kafirlere hüccet ulaştığı için anlamamalarına rağmen mazur kabul etmedi.”(Durerus seniyye 10/359)

²⁶

Kitabut Tevhid şerhinde dedi ki; “ Her kim tevhid kelimesini konuşmasına, namaz kılıp nefsinı tezkiye etmesine rağmen söz ve filleri ile bunu yalanlarsa; mesela Salihlere dua eder, onlardan yardım diler ve onlara kurban keserse tıpkı Yahudi ve hristyanlar gibi tevhid kelimesini konuşmasına rağmen fiil ve sözü ile bunu yalanlamış olur.” Eğer müşrikleri beyansız tekfir edemeyeceklerini ilan ederlerse Yahudi ve hristyanları da aynı sebepten dolayı beyansız tekfir etmemeleri gerekir. Şeyh abdullatif ibn Abdurrahman’ın bu meseledeki sözleri gayet açık ve nettir. Biz onun sözlerinden senin dikkatini çekecek olan bazılarını aktaracağız ki burası sözü uzatma makamı değildir, sözün özünü beyan etme yeridir. Risalenin başlarında şeyh Muhammed’in kevvazın kabrinde oraya ibadet edenlerin küfrüne hükmetmediği ve onların tekfirinde tevakkuf ettiği gibi desiseleri geçen bölümde işaret ettiğimiz gibi izah etmiştik. Kuran sünnet ve Allah’ın basiretini açarak taassubtan afiyette kıldığı herkes buna şahittir. Şeyhin risaleleri hakkında itinalı olanlar bilirler ki bu meseleyi hastalıkları giderecek şekilde şifalı ve tam bir beyan ile bu şirkleri işleyenlerin muayyen küfürlerinden bahsetmiştir. Bunların tekfirinde de tevakkuf etmemiştir.

Şeyh Abdullatif İraki’nin sözü hakkında²⁷ dedi ki; “ Siz Hameyn’i ve ehlinin tekfir ettiniz” şeyh İraki’nin bu sözlerini zikrettikten ve cevap verdikten sonra şöyle dedi; “ İraki dedi ki; ‘ Bu babta Müslümanların tekfirinde men edilmelerinin asıl sebebi ise; amacı şeriat olan ancak hata eden müctehittir ki isabet ederse iki ecir alır eğer isabet etmez ise bir ecir alır.’”²⁸ İraki’nin sözleri burada bitti. Bu sözde bizim kararlaştırdığımız bazı tahriflere cevap vermek gerekir. Burada iki tahrif var. Birincisi; tekfirlerinde ihtilaf olan, sormanın ve araştırmanın gerektiği ve hariciler, rafiziler ile ehli sünnet arasında düşen ihtilafli meselelerdir. Onlar Müslümanları tekfir ettiler. Ancak ehli sünnet buna rağmen onların ihdas edip uydurdukları bidatlara rağmen onları kabul etti. (Tabiki küfür olmayan görüşlerini kast ediyor. Birazdan zaten açıklaması gelecektir inşallah.) ancak kabirlere sığınmak, onlardan yardım dilemek ve onlara dua etmek ise diğerlerini hatları gibi değildir. Müslümanlar bu meselede icma etmemişlerdir. Bilakis İbn Teymiyye yapanın tekfir edileceği ameller olduğunu bildirerek buna dair icma nakletmiştir. O yüzden onlar hakkındaki sözlerin bunlar gibi şirk işleyenlere hamledilmesi uygun değildir. Eğer İraki’nin naklettiği gibi bu sözler alınırsa çelişki ortaya çıkar ki Allah bundan münezzehtir. Allah’ın kelamı birbirine muvafıktır. Bunu anlarsan İraki’nin tahrifini anlarsın. Aynı şekilde bazı sözleri nasıl sildiğini görürsün.

İkinci tahrif; şeyhin bahsettiği tekfirin aslı Müslümanlar için olan kısımdır. Şeyhin sözlerinden Müslümanlar ibaresinden kabirlerin kullarının çıkartılır. Onlar hakkındaki hükmü anlatan ibarenin tamamını nakledeceğiz inşallah. Onlar Müslümanlar ismine girmezler. Müslümanlardan bazılarının düşebileceği (küfür olmayan) hatalar hakkındaki sözlerini zikretti ve dedi ki; “ Her kim bir beşerin ilah olduğuna itikat ederse, bir ölüye dua ederse, ondan rızık talep ederse, yardım, hidayet diler, ona tevekkül eder veya secde ederse tevbeye çağrılır. Tevbe etmezse öldürülür.”

Böylece İraki’nin istidlali batıl oldu. Sözün aslı bozuldu. Müslümanların tekfirinden nehyedilen sözleri nasıl olurda Salihlere dua eden, Allah ile beraber başkasına sığınan ve ancak Allah’a sarf edilmesi gereken ibadetleri başkasına sarf edenlere hamledebilir. İşte bu Kitap, Sünnet, icma ve ümmetin âlimlerinin nasları ile batıldır. İraki’nin cehaleti çok acayıptır ki davasını düşmanın sözü ile desteklemeye çalışıyor. İraki’nin kabirlerinin kullarının İslam oldukları iddiasını kati deliller ile ispat etmesi gerekir. Eğer İslam’ları sabit olsa idi tekfirden men olunurlardı. Teferruata gitmekte bir sorun yoktur. Yani görüşlerine ve hevalarına

²⁷ Minhacut Tesis 87

²⁸ Minhacut Tesis 96

Hüccetin İkamesi ile Anlaşılması Arasındaki Fark

muhalefetlerinden dolayı Müslümanları tekfir eden harici ve rafiziler²⁹ gibi, ya da usulde ve furu da ictihadi meselelerde hata edenleri ayırt edilmesi gerektiği gibi bazı taksimata gidilir. Bunlar ve benzerleri muhalifler bidatçı, sapık ve muhalif olurlar.³⁰ Ümmetin imamları bu görüştedir. Şeyh İbn Teymiyye ve Muhammed ibn Abdulvehhab gibiler bunlar gibileri tekfir etmişlerdir. Şüphesiz bu imamlar aziz kitaptan, sahih sünnetten ve ümmetin âlimlerinin tekfirine icma ettikleri³¹ noktalarda küfre bulaşanları tekfir ediyorlardı. Tıpkı dinini değiştirerek cahili toplumun yaptığı gibi, Enbiyalara ve Salihlere Allah'la beraber dua ederek cahiliyeye dönenleri tekfir etmişlerdir. Şüphesiz Allah onları tekfir etmiştir, kanlarını helal mallarını ganimet kılmıştır. Herhangi bir put ile Salih veya nebiye dua etmesi arasında fark yoktur. Kitap ve sünnetin çoğu buna delalet etmiştir. Buna dair bazı deliller geçti. Dedi ki; “ Bunlar gibi cahillerin durumu sorulduğunda her kime hüccet ulaştı ve o bilgiye ehil³² ise o zaman kabirlere ibadet edenler kâfir olurlar. Ancak her kim hevasına tabi olarak ölmüş ise, bende durumunu bilmiyorsam Allame İbnul Kayyum'un sözünde zikrettiği gibi ilim imkânı olması ve bilgiye ehil olmasına rağmen şeyhlerini taklit etmişler ise küfre girmişlerdir. Ancak her kim ilgiyi elde etmeye imkânı yoksa ve onu anlamaya ehil³³ değilse Şeyhin yanında bunlar fetret ehlidirler. İşte bu iki sınıfta³⁴ Müslüman olarak isimlendirilmezler. Hatta dünya da fetret ehlini tekfir etmeyenler³⁵ bile Müslüman ismi vermezler. Onun bu meseledeki sözü gelecektir inşallah. Şirk ise failine ismini sabitler.³⁶ Şirk ile İslam'ın asıl ve en büyük kaidesi olan Lailaheillallah şهادeti nasıl kalır? Böylelerinin isimlendirilmesi bazı fakihlerin zikrettiği gibi mürtedin hükmü babında geçmiştir. Fakat İraki bu gibi fiilleri ibadet olarak isimlendirmekten kaçınıyor. Zannediyor ki bu tevessül ve nidadır. Aynı zamanda müstehap olduğunu zannediyor. Heyhat. Heyhat. Kaçanlar nerede...

Şüphesiz Allah, batılın ne önünden ne de arkasından gelemeyeceği aziz kitabında Hakim ve Hamid olanın indirdiğinde, Allah'ın kulu ve resülû olan Muhammed'in getirdiğinde, hikmet beyan ve hidayette Allah'ın indirdiğinin sınırları bu zorluktan çıkışa kolaylaştırıyor. Allah'ın kitabının ve dininin sınırlarının yerlerinden oynatılmasında ve saptırılmasında da kullarına onun hüccetlerini ikame etmek için onun dinini ve şeriatını beyan etmek için cihad ederek bu dini filizlendirmesi asla son bulmamıştır. Sözleri burada bitti.

Onun kabirlere dua etmenin onlardan istemenin ve onlara sığınmanın bu bابتan olmadığını ve Müslümanların bu bابتan tartışmadıklarını beyan ettiği sözünü iyi düşün. Bilakis bu fiillerin üzerinde icma edilmiş ve Şeyhulislam İbn Teymiyye'nin tekfirinde ihtilaf olmadığına dair icmai bir mesele olduğuna dair sözü mevcuttur. Şeyhin sözlerinin bu gibilere hamledilmesi doğru değildir. Dediğim gibi küfürdür. Aliye dua edenin kafir olduğu hakkındaki sözü de geçmişti. Daha sonra Müslümanların tekfiri hakkındaki ibareler üzerinde yaptığı tahriflerden bahsetti. Şeyh kabirlerin kullarını Müslüman isimlendirmesinin dışında bıraktı. Bunları ve birinci ile ikinci tahriflerini iyi düşün. Aynı zaman da kabirlere ibadet etmenin büyük küfür olmasındaki icmayı da

²⁹ Kastı rafizilerin aşırıları değildir. Şeyh Muhammed ibn Abdulvehhab dedi ki; “ İmamların fetvalarında ve selefın sözlerinden Rafizi, Cehmi ve Kaderilerin aşırılarının kast edildiği sonucu çıkarılmaz.”(Durerus Seniyye 1/522)

³⁰ Yani onların bu muhalefetleri küfür olmadıkça bu muhalefetleri onları sadece bidatçı kılar.

³¹ Abdurrahman ibn Hasan Ali Şeyh dedi ki; “ Seleften ve haleften sahabe ve tabinden ve ehli-sünnetin tamamından nakledilen görüş, kişinin büyük şirkten uzaklaşıp, ondan ve onu işleyenlerden uzaklaşmadıkça onlara bugz edip düşmanlık yapmadıkça Müslüman olmaz.” (Durerus Seniyye 11/545-546)

³² Teklif ashabından olursa; yani deli olmaz, akıl baliğ olursa gibi şartları kast ediyor.

³³ Yani az önce geçtiği gibi akıldan yoksun değil isedir.

³⁴ Şirk koşan ve şirk koşmasına rağmen fetret ehli olan kimseler.

³⁵ Yani kendisine hüccet ulaşan kâfirlerin hükmü gibi onlara hükmetmeyenlerin...

³⁶ Yani sahibini müşrik olarak isimlendirir. Ancak cezalandırmak ise hüccetin ulaşmasına bağlıdır. İbn Teymiyye dedi ki; “ Müşrik ismi hüccet ikamesinden önce sabit olur. Çünkü o rabbine şirk koşmuş ortaklar edinmiştir. Resulden önce ona ortaklar kılmıştır... Ancak azaplandırmak ise risalet hüccetinden önce olmaz.”(Mecmuatul Fetava 20/37)

iyi düşün. Bunlar İslam isimlendirmesi içerisine girmezler. İşte Şeyh İbn Teymiyye'nin 'Tevbeye çağrılır tevbe etmezse boynu vurulur ve öldürülür' sözünün kendisidir³⁷. Ancak bu sözünde önce beyan edilir ya da beyan edilmeden tekfir edilmez demedi. İşte böyle bir anlayış dinin aslına dair hiçbir ilmin yanında olmadığı kişinin zannıdır. Daha sonra da İraki'ye verdiği reddiyedeki sözünü iyice düşün. Onun istidlalinin batıllığını nasıl da ortaya koydu. Onun aslını yıktı. Nasıl olurda Salihlere dua edenleri ve onlara sığınanları tekfir etmeyi Müslümanları tekfir etmeye ulaştırdı. İşte bu kitap, sünnet ve ümmetin alimlerinin icması ile batıldır. Şüphesiz ki Şeyh Muhammed İbn Abdulvehhab Kuran ve sünnetin aynı şekilde ümmetin alimlerinin icmasının tekfirine icma ettiği şeyleri yapanları tekfir etti. Tıpkı dinini değiştiren ya da cahiliye fiilleri işleyenler gibileridir. Onlar ki Salihlere, meleklerle ve enbiyalara dua edenler ve ibadet edenler gibileri tekfir etmiştir. Şüphesiz Allah bu gibileri tekfir etmiş kanlarını helal kılmış mallarını ganimet kılmıştır. Onlar nebilere velilere ya da putlara ibadet etmişlerdir. Aziz kitabın delalet ettiği gibi onların arasında hiçbir fark yoktur.

Derim ki; Kevvaz'ın kubbesine³⁸ ibadet eden cahil hakkındaki sözünü en güzel açıklayan en yüce sözdür. Çünkü bunda ne cahili ne de başkasını istisna etmemiştir. İşte bu Kuran'ın şirk koşanı tekfirindeki mutlak usulüdür. İşte aynı şekilde onun bazı işlerin cevaplarında tevakkuf ettiği bu şekildedir. Bu sözünde olduğu gibi tevakkuf etmiştir. Yoksa yeryüzünde çakılı kalanın hali nice olur bilmiyorum. Vallahi bu acayıptır. Nasıl olurda Şeyh'in Kuran ve sünnetten deliller ile söylediği sözleri terk edebilir. Aynı şekilde İbnul Kayyum ve İbn teymiyye'nin sözlerini ki onlar Kuran ulaşana hüccet ulaşmıştır dediler. Genellemenin bir yerde onu kabul etti. Bunu çok iyi tefekkür et. Aynı şekilde Şeyh Abdullatif'in İbnul Kayyum'dan rivayet ettiği sözün bunların en hafif hali olduğunu söylediğini de iyice düşün. Öyle ki resulün gönderilişinden önceki helak olan fetret ehli gibidirler. Onlara ki Peygamberlerden bir peygamberin risaleti onlara ulaşmamıştır. İşte bu iki çeşidinde İslamlarına hükmedilmez.³⁹ Müslüman isimlendirilmesinin içine de dâhil edilmezler. Taki onları tekfir etmeyenler dahi onlara Müslüman ismi vermemişlerdir. Ancak şirk ise ismini kişiye ulaştırır. Hangi İslam ve onun büyük kaidesi olan Lailahe illallah ile onun aslını bozan şirk yanında kalır ki? Şeyh Abdullatif'in zikrettiği ve İbnul Kayyum'un mükelleflerin tabakalarını anlatırken zikrettiği sözünü aktaracağız. Tıpkı İraki'ye reddiyesindeki şüpheyi aklında yer etmesi için tefsir ettiğimiz gibi bunu da edeceğiz;

İbnul Kayyum mükelleflerin tabakalarından bahsettiği ve o bölümde de kâfirlerin başları olanların ki onlar Allah'ın yolundan alıkoyanlardır ve onların azabı kat kattır dedikten sonra şöyle devam etti;

³⁷ Şeyh Abdullatif İbn Abdurrahman dedi ki; "Şeyhimizin Şerif'e cevabındaki sözü şudur; 'Anlattıktan sonra tekfir ederiz. Eğer sahih bir sözü inkâr ettiğini bilir isek tekfir ederiz. Âlimler dediler ki; mürted tevbeye çağrılır. Anlatılır. Israr ederse kâfir olur. (Misbahuz Zalam 118)

Ebu Batın dedi ki; "Bütün âlimler fıkıh kitaplarında mürtedin hükmü babını zikrettiler. Küfrün ve riddetin ilk zikrettikleri şey ise şirktir. Dediler ki şirk koşmak küfürdür. Bundan da cahili istisna etmediler... Birçok çeşit zikrettiler ki sahibinin küfründe icma edilen çeşitler ki bunda muayyen ve mutlakı ayırmadılar. Her kim İslam'dan irtidat ederse tevbeye çağrıldıktan sonra öldürülür. Tevbeden önce küfrüne hükmettiler. Tevbeye çağırma küfür hükmünden sonradır. Tevbeye çağırma ise muayyen kişi de olur. (Durerus Seniyye 10/401-402)

³⁸ Şeyh Abdullatif Abdullah ve İbrahim ve Şeyh Süleyman İbn Sehman'a sorulduğundan; "Şeyh Muhammed İbn Abdulvehhab Kevvaz'ın ve benzerlerinin kubbelerine ibadet edenleri tekfir etmemiş midir? Putperesti davet edene kadar ve açıklayana kadar tekfir etmemiş midir?"

Onlar cevapladılar ve dediler ki; "Denilir ki; Evet. Şeyh Muhammed başlangıç olarak insanları tekfir etmemiştir. Ancak çünkü insanlar o zaman fetret döneminde idiler ve risaletin izlerinin ilimleri kesilmişti." (Durerus Seniyye 10/434-435)

³⁹ Şeyh Abdullatif İraki'ye reddiyesinde dedi ki; "İlimsizliğinden ve anlayışsızlığından bunu idrak edemedi. O zannediyor ki âlimlerin hüccet ikamesi ve davetin ulaştırılması hakkındaki sözler ondan şirk ismini kaldırır... Bunlar öyle acayıplıklardır ki akıl sahipleri bunlara gülerler. İnsana hüccetin ulaşmaması ondan şeriatin ismini kaldırmaz. Bilakis şeriati koyanın isimlendirdiği gibi küfür ile şirk ile ve fık ile isimlendirilir. Ondan bu isimleri kaldırmaz. Eğer kişiye hüccet ve davet ulaşmadı ise ondan azabı nefyeder ismi değil." (Minhacut Tesis 315-316)

Hüccetin İkamesi ile Anlaşılması Arasındaki Fark

“Bu tabakayı, kâfirlerin cahil ve mukallitleri, tabileri ve onlarla beraber hareket eden eşekleri oluşturur. Bunlar önderlerine tâbi olarak şöyle derler:

"Biz babalarımızı bir din üzere bulduk ve bizde onların izinden gidenleriz."

Fakat bununla beraber bunlar Müslümanları kendi hallerine bırakmış ve onlara savaş açmamışlardır.

Örneğin Müslümanlara karşı savaşanların kadınları, hizmetçileri ve onların yaptığı gibi Allah'ın nurunu söndürmeye, dinini yıkmaya ve kelimesini kökünden söküp atmaya çalışmayan tabileri gibi. İşte bunlar hayvanlar gibidirler.

Muhakkak ki İslâm ümmeti, bunların, kendi lider ve önderlerini taklid eden cahiller olsalar dahi kâfir oldukları hususunda ittifak etmiştir.

Ancak bid'ât ehli olan birinden şöyle bir görüş hikâye edilmiştir:

"Bunların ateşe gireceklerine hükmedilemez. Zira bunlar, davetin ulaşmadığı kimseler konumundadırlar."

Şüphesiz ki bu görüş, sahabe, tabiîn ve onlardan sonra gelmiş olan Müslümanların imamlarından hiç kimsenin iddia etmediği bir görüştür.

Ancak bu, İslâm'da sonradan çıkartılmış olan kelâm ehlinde bâzılarının görüşüdür.

Hâlbuki peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) sahih bir hadiste şöyle buyururlar:

"Muhakkak ki her doğan çocuk, fıtrat (dini İslâm) üzere doğar. Daha sonra anne babası onu Yahudi, Hristiyan ve Mecusi yaparlar."⁴⁰

Görüldüğü gibi bu hadisi şerifte, onu fıtrat dininden Yahudiliğe, Hristiyanlığa ve Mecusiliğe nakledenin onun anne babası olduğu belirtilmiştir. Burada çocuğu yetiştiren anne babası ve onların üzerinde bulundukları dini ortamdan başkası göz önüne alınmış değildir.

Yine peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmaktadır:

"Muhakkak ki cennete, ancak Müslüman olan nefis (ler/insanlar) girecektir." (Müslim, 111; Ahmed, 2/309.)

Hiç şüphe yok ki bu mukallid, Müslüman değildir. Halbuki o akıl sahibi bir mükelleftir. Akıl sahibi olan mükellefler ise, ya Müslüman veya kâfir olmak zorundadırlar. Bunlar için üçüncü bir seçenek yoktur.

Davetin ulaşmadığı kimselere gelince; bu durumda bunlar zâten mükellef değildirler. Bunların hükmü, çocuk iken ölenlerle delilerin hükmü gibidir ki, daha önce bu konudan bahsetmiştik."⁴¹

Derim ki; işte Şeyhulislam İbn Teymiyye'den İraki'nin naklettiği sözler bu istisna hakkındaki sözlerdir. Aynı şekilde Şeyh Muhammed ibn Abdulvehhab'ın istisnasıdır.

İbnul Kayyum dedi ki; “ Şeyhulislam şeraitler ancak hüccetin ikame olması ve beyandan sonra gereklidir diye risale yazmıştır.”⁴²

⁴⁰ Müslim Ebu Hureyre'den rivayet etmiş ve Kader babında zikretmiştir. (16/207 hadis no 2658)

Buhari cenaze kitabında zikretmiştir. (3/260 hadis no 1359)

⁴¹ Tarikul Hicreteyn, Ahretteki insanların tabakaları bölümü 17. tabaka.

"İslâm": Allah'ı birlemek, sadece O'na ibâdet etmek, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamak, Allah'a ve Rasûl'üne iman etmek, Rasûl'ün getirdiklerinde ona tâbi olmaktır. Kul bunu yapmadığı sürece Müslüman olamaz. Eğer inatçı (yani bilerek inkar eden) ve zorba bir kâfir değilse de, en azından cahil bir kâfirdir.

Netice olarak bu tabaka ehli, inatçı olmayan cahil kâfirlerdir.

Şüphesiz ki bunların inatçı olmamaları, kâfir olmaktan onlar kurtarmaz. Çünkü kâfir; Allah'ın birliğini (tevhidini) inkâr eden ve Rasûl'ü yalanlayan kimselerdir. Bu bazen inatçı olmaktan kaynaklanır, bazen de cehaletten ve inat ehlini taklid etmekten kaynaklanır.

İşte bu ikinci kısımdakiler, her ne kadar inatçı olmasalar da inatçı olanlara tâbi olmuşlardır. (inat edenleri taklit eden kişiler inat etmedikleri halde inat ehlini taklit etmeleri sebebiyle küfre girmişlerdir.)

Kur'ân-ı Kerim'in birçok yerinde Allah Teâlâ, kendi geçmiş ataları olan kâfirleri taklid edenlerin azap edileceklerini, tâbi olanların tâbi oldukları kimselerle beraber cehennemde olacaklarını ve orada tartışacaklarını haber vermektedir.

Tâbi olanlar şöyle diyecekler:

"... Ey Rabb'imiz, işte bunlar bizi saptırdı, onlara ateşten bir kat daha azap var. (Allah) buyurur ki: "Her biri için bir kat fazla (azap) vardır. Fakat siz (onu) bilmezsiniz." (A'raf, 38)

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"O vakit, ateşin içinde birbiriyle tartışacaklar. Güçsüzler grubu (dünyada) büyüklük taslayanlara: "Doğrusu biz size uyuştuk. Şimdi siz, ateşten bir parça (olsun) bizden savabilir misiniz?" derler. Büyüklük taslayanlar da: "Biz hepimiz onun içindeyiz. Şüphesiz Allah, kullar arasında kafi hükmü verdi" diyecekler." (Mü'min, 46-47)

Yine şöyle buyurmaktadır o:

"... O zalimleri, Rabb'lerinin huzurunda tutuklanmış olarak sözü (suçu) birbirlerine döndürüp dururlarken bir görsen! Zayıf sayılanlar, o büyüklük taslayanlara: "Siz (baskıcı ve yanıltıcı olarak başımızda) olmasaydınız, elbette biz inananlar (dan) olurduk" derler.

Büyük taslayanlar, zayıf sayılanlara: "Size hidâyet geldikten sonra, sizi biz mi imandan çevirdik? Bilakis, siz zâten günahkâr kimselerdiniz" der (ler). (Halktan) zayıf sayılanlar da, büyüklük taslayanlara: "Hayır, gece gündüz hile (ve planlı olarak imandan soğutup), bize Allah'ı inkâr etmemizi ve O'na benzerler tanımamızı emrediyordunuz" derler." (Sebe, 31-33)

İşte Allah Teâlâ bu âyeti kerimeyle uyararak haber vermektedir ki, tâbi olunanlarla onlara tâbi olanlar azapta ortaktırlar. Bunların taklid ediyor olmaları, onlara hiçbir fayda sağlamış değildir. Bundan da daha açığı Allah'u Teâlâ'nın şu sözüdür:

"Nitekim (dine aykırı olan işlerde) kendilerine uyulan (peşinden gidilen) kimseler, o gün azabı gördükleri vakit (kendilerine) uyanlardan hızla uzaklaşacaklar ve aralarındaki (yandaşlık ve liderlik gibi) bağlar kopacaktır, (onlara) uyanlar da: "Ah keşke biz (dünyaya) bir kere daha

Hüccetin İkamesi ile Anlaşılması Arasındaki Fark

dönseydik de (bugün onların) bizden uzaklaştıkları gibi biz de (onlardan) uzak dursaydık" derler. (Bakara, 166-167)

Peygamber efendimiz sahih bir hadisi şeriflerinde şöyle buyururlar:

"Her kim bir dalâlete davet ederse, ona tâbi olanların günahlarının aynısı ona da verilir. Tâbi olanların vebâllerinden / günahlarından herhangi bir şey de eksiltilmez." (Müslim, 2674, Tirmizi, 2674; İbni Mâce, 205-206; Ahmed, 2/297.)

İşte bu hadisi şerif, tâbi olanların küfürlerinin sadece tâbi olmaktan ve taklid etmekten kaynaklandığını göstermektedir.

Evet burada, işkâli / problemi ortadan kaldıracak şekilde bu meseleyi açıklamamız gerekir. Şöyle ki:

- Hakkı bilme ve tanıma imkânı varken bundan yüz çevirerek taklide devam eden bir mukallid ile,

- Hiçbir şekilde böyle bir imkânı olmamış bir mukallid arasında elbette büyük bir fark vardır.

Hiç şüphesiz ki insanlık âleminde bu kısımların ikisi de mevcuttur.

İmkânı olduğu halde yüz çeviren mukallid, kendisine farz olan şeyi terk etmekle kusurlu davranmış olup; Allah katında herhangi bir mazeretî yoktur.

Fakat sorup öğrenmekten âciz olan ve hiçbir şekilde hakkı öğrenme imkânı bulunmayan kimselere gelince: bunlar da iki kısma ayrılırlar:

1. Hidâyeti irade eden, onu tercih eden ve onu seven fakat onu bulmaya güç yetirmeyen ve kendisini hidâyete irşâd edecek herhangi bir kimseyi bulamayanlar. Muhakkak ki bunların hükmü, fetret döneminde yaşayanlarla davetin ulaşmadığı kimselerin hükmü gibidir.

2. Kısım: Haktan yüz çeviren ve onu irade etmeyen, üzerinde bulunduğu dinden başkasını da hiçbir şekilde nefsi telkin etmeyen kimselerdir.

Birinci kısımdakiler şöyle derler:

"Ya Rabb'i, eğer üzerinde bulunduğumdan daha hayırlı bir dininin olduğunu bilsem, hemen onu din edinirim ve üzerinde bulunduğum dini terk ederim. Ancak ben üzerinde bulunduğum dinden daha hayırlısını bilmiyor ve bundan başka daha iyi bir dine girmeye güç ve imkan da bulamıyorum. Zira benim bütün bilgim ve gücüm bu kadardır."

İkinci kısımdakiler ise: üzerinde bulundukları dine razı olmuş, asla başka bir dini ona tercih etmek istemeyen ve nefsi için başka bir dini arzulamayan kimselerdir. İşte böyle kimselerin âciz olmalarıyla güç yetirmeleri halleri arasında pek bir fark yoktur.

İşte bu iki kısımda bulunanlar da âcizdir. Fakat bu ikinci kısımdakileri diğerlerine ilhak etmek/onlar gibi kabul etmek mümkün değildir. Çünkü aralarında çok açık bir fark vardır. Şöyle ki:

Birinci kısımdakiler; fetret döneminde hak dini arayan fakat bulamayan, bütün gücünü sarfettikten sonra cehalet ve acizliğinden dolayı hak dine giremeyen kimseler gibidirler.

İkinci kısımdakiler ise; hak dini hiç aramayan ve şirk üzere ölen kimseler gibidirler. Zâten arasaldı da onu bulmaktan âciz kalacaklardı.

Muhakkak ki arayıp bulamayanın acizliği ile, aramadan yüz çevirenin acizliği arasında büyük bir fark mevcuttur. Bu noktayı iyice düşünmelisin!

Allah Teâlâ, hikmet ve adaletiyle kıyamet gününde kullan arasında hükmedecek ve Rasûllerle aleyhlerine hüccetin kâim olduğu kimselerden başkasına kesinlikle azap etmeyecektir. Genel olarak yaratılmışlar / insan ve cinler hakkında kesin olan hüküm bu şekildedir. Ancak falan filan şahısların aleyhine bizzat hüccet kâim olmuş mu, olmamış mı?

İşte bu hususta Allah ile kulları arasına girip bir hüküm vermek mümkün değildir.

Bilâkis kul için farz olan, İslâm dini dışındaki herhangi bir dini kabul eden (İslam dinine bağlı olmayan) herkesin kâfir olduğuna, Allah sübhanehû ve Teâlâ'nın, Rasûlle hüccet kaim olmadan hiç kimseye azap etmeyeceğine inanmasıdır.

Bu genel hüküm olup, ta'yin ise, Allah'ın ilim ve hükmüne havale edilmelidir. Bu hüküm, ceza ve mükâfat hususunda geçerlidir.

Dünyevî hükümlere (dünyada tatbik edilen hükümlere) gelince: bu husus zahire göre cereyan eder: kâfirlerin çocuk ve delileri, dünyevi hükümler bakımından kâfir kabul edilir ve onlara da velilerine uygulanan hükümler uygulanır.

İşte bu yapılan tafsilatta, bu meseledeki problemde ortadan kalkmış oldu.

Bu mesele dört esasa mebnidir:

1. Esas: Allah sübhanehû ve Teâlâ hiç kimseye, aleyhine hüccet kâim olmadan azap etmeyecektir. Bu konuda bâzı âyeti kerimeler şöyledir:

"... Biz, bir peygamber göndermedikçe (hiçbir kavme) azap edici değiliz." (İsrâ, 15)

"(Biz) Rasûlleri, (rahmetle) müjdeleyici ve (azaba karşı) uyarıcı olarak (gönderdik) ki, (bu) Rasûllerden sonra insanların Allah'a karşı hiçbir hüccet/delil (ve bahane) leri olmasın diye..." (Nisa, 165)

"... (inkarcılardan) her bir topluluk içine atıldıkça, onun bekçileri, kendilerine sorarlar: "Size (bunu haber veren) hiçbir uyancı (peygamber) gelmedi mi?" (onlar): "Evet" derler, doğrusu bize (bu azabı haber veren) bir uyarıcı geldi. Fakat biz yalanladık ve: "Allah, hiçbir şey indirmemiştir. Siz ancak büyük bir şaşkınlığın içindesiniz" dedik." (Mülk, 8-9)

"Böylece günâhlarını itiraf ederler. (Bırak) artık, o çılgın alevli ateş ehli, (Allah'ın rahmetinden) uzak olsun!" (Mülk, 11)

"Ey cin ve insan topluluğu, içinizden size âyetlerimi nakleden ve (kıyamette) bugününe kavuşmak hususunda sizi uyaran peygamberler gelmedi mi? Onlar: "(Kabahat bizde, biz) kendi aleyhimize şahidiz" derler. İşte dünya hayat onları aldattı; hakikaten onlar inkarcı olduklarına kendi aleyhlerine şahitlik ettiler." (En'âm, 130)

Kur'ân-ı Kerim'de daha bunlar gibi bir çok âyeti kerime mevcuttur. Bu âyetler, ancak kendilerine Rasûl'ün geldiği ve aleyhlerine hüccetin kâim olduğu kimselerin azap edilebileceğini göstermektedir. İşte günâhlarını itiraf eden günahkârlar da bunlardır.

Hüccetin İkamesi ile Anlaşılması Arasındaki Fark

Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Biz onlara zulmetmedik fakat onlar kendileri (küfre sapmakla) zâlim oldular." (Zuhrûf, 76)

Bu âyeti kerimede geçen zâlim, Rasûl'ün getirdiği şeyleri bilen veya herhangi bir şekilde bilme imkânı olan fakat yine de iman etmeyen kimselerdir. Ancak hiçbir şekilde Rasûl'ün getirdiklerini bilme imkânı olmayan ve bu hususta tamamen âciz olan kimsenin "zâlim" olduğu nasıl söylenebilir?

2. Esas: Azaba müstahak olmanın iki sebebi vardır:

- Birincisi; gelen delilden yüz çevirmek, onu irade edip aramamak ve onun gereklerini yerine getirmemektir.

- İkincisi ise; onun gereklerini yerine getirmeyi irade etmemek ve kâim olduktan sonra ona karşı çıkıp inat etmektir.

- Bunlardan birincisi; yüz çevirme küfrü,

- İkincisi ise, inat küfrüdür.

Cehaletten kaynaklanan küfre gelince; bu, hüccetin kâim olmaması ve onu bilme imkanının olmayışı hâlinde meydana gelen bir küfür çeşididir. İşte Rasûllerin gönderilmeleriyle hüccet kâim olana kadar Allah'ın azap etmeyeceğini belirttiği kimseler bunlardır.

3. Esas: Şüphesiz ki hüccetin kâim olması, mekân, zaman ve şahısların değişmesiyle değişir. Nitekim Allah Teâlâ'nın hücceti belli bir zamanda kâfirlerin aleyhine kâim olurken, başka bir zamanda kâim olmaz; bir mekân ve bölgede kâim olurken, diğerinde olmaz. Aynı şekilde bâzı şahıslara karşı kâim olurken, diğer bâzılarına karşı kâim olmaz.

Örneğin çocuk ve deli gibi akılları ve temyiz güçleri olmayanlara karşı hüccet kâim olmaz. Aynı şekilde kendilerine yöneltilen hitabı anlamayan ve o hitabı kendilerine terceme edecek bir mütercim bulamayanlar da böyledir...

Bunlar, hiçbir şey işitmeyen ve anlama imkânı olmayan sağır konumundadırlar ki, kıyamet gününde Allah'a karşı hüccet getiren dört kişiden biri de odur. Nitekim bu, Esved, Ebû Hüreyre ve diğerlerinin hadislerinde geçmişti.- ibnul Kayyum'un sözleri burada bitti.

Sonra Şeyh dedi ki; Dur ve burada bu güzel tafsilatı düşün. Burada şiddetlice irade etmesine ve talep etmesine rağmen hakka ulaşamayandan başkasını istisna etmemiştir. İşte bu tasnif Şeyhulislam ibn Teymiyye ve İbnul Kayyum gibi muhakkik alimlerin ve benzerlerinin sözlerinin manasıdır. İraki ve onunla aynı şeyi isteyen kardeşleri bunları benzeterek Şeyhin cahili mazur sayarak tekfir etmediğini söylemiş sözü icmalileştirerek tafsilata gitmemiştir. İşte bu şüpheyi kalkan edinerek bunu Kuran ayetleri ve nebevî hadislerle savundular.⁴³ Böylece Allah'ın muvahhid kullarına karşı akılsız müşrikleri ve kabirlerin kullarını savundular. Dönüş Allah'adır. O Allah ki kulları arasında ihtilaf ettikleri şeyler de ilmi ve adaleti ile hükmedecektir. Şeyhin sözleri burada bitti. Eğer hakkı delili ile talep eden isen bunları iyi düşün. Eğer batıla karşı sağır laştı isen ve onun aleyhine Âlimlerin en güzel sözlerinden delil istersen şaşırma.

⁴³ Minhacut Tesis 227

Salât ve selam ümmi olan Nebinin ailesinin ve arkadaşlarının üzerine olsun.

Zilhicce 1312